

رام - دوازدهم شهریور

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

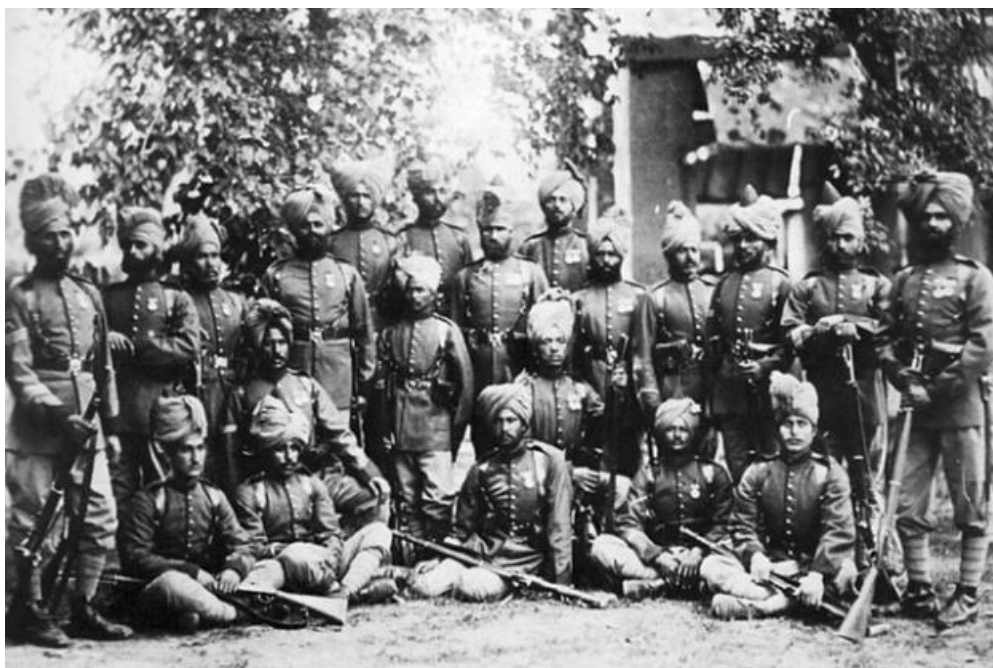
سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- (۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- (۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- (۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

دوازدهم شهریور

روز دوازدهم شهریور سال ۱۲۵۸ مردم کابل بر انگلیسی‌های اشغالگر شوریدند. در نتیجه پشتون‌ها به محل اقامت انگلیسی‌ها در کابل حمله بردند و پس از جنگی شدید ۷۲ سرباز و مقام انگلیسی و هندی را کشتار کردند. مازور پیر لوئیس ناپلئون کاواگناری هم در این جریان کشته شد.

روز چهارشنبه دوازدهم شهریور ۱۲۸۶ (۲۶ رجب ۱۳۲۵ق) عباسقلی خان آدمیت که به جرم مشارکت در ترور اتابک دستگیر شده بود، با فشار مشروطه‌خواهان آزاد شد و با مشایعت صد نفر با شکوه به خانه‌اش برگشت. در همین روز مرتضی‌قلی خان صنیع‌الدوله از ریاست مجلس شورای ملی استعفا داد. یک سال بعد همین شخصیتها با کودتای محمدعلی شاه درگیر بودند و کانون مقاومتشان تبریز بود. شب پنجشنبه دوازدهم

شهریور ۱۲۸۷ (۶ شعبان ۱۳۲۶ق) مستبدین به محله‌های هواداران مشروطه در تبریز حمله‌ای سخت بردند، اما با دادن صد تن تلفات ناچار به عقب‌نشینی شدند.

تدین

آدمیت

صنیع الدوله

بیست سال بعد مشروطه‌خواهان پیروز شده و دودمان قاجار را هم به پهلوی تبدیل کرده بودند. در این روز به سال ۱۳۰۷ یکی از خواستهای قدیمی این گروه تحقق یافت و کلنگ ساخت آرامگاه فردوسی با حضور والی خراسان بر زمین خورد.

در ۱۳۲۲ در هیاهوی پس از حمله‌ی متفقین به ایران سید محمد تدین وزیر مشاور به جای حسین سمیعی به سمت وزیرکشور معرفی شد، و در همین روز طی اعلامیه‌ای به بازداشت مقامات ایرانی به دست انگلیسی‌ها و روسها اشاره کرد و گفت که دلیل دستگیری‌شان هواداری از آلمانی‌ها بوده است. این بگیر و ببندها به معنای تشویق وابستگان به انگلیس و شوروی بود. در همین راستا دو سال بعد در ۱۳۲۴ سید جعفر پیشه‌وری در آذربایجان بیانیه‌ای صادر کرد در این بیانیه زبان ترکی و خودمختاری آذربایجان را اعلام کرد، و این در حالی بود که ارتش سرخ آذربایجان را اشغال کرده بود و برای منضم ساختن آن به امپراتوری تزار

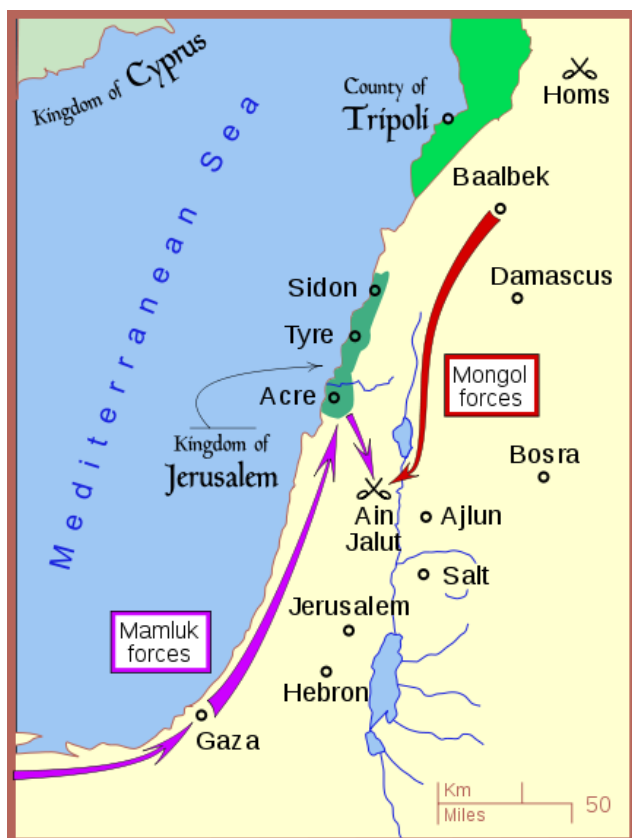
سرخ زمينه‌چینی می‌کرد. در همین روز شاخه‌ی آذربایجان حزب توده آذر به فرقه‌ی دموکرات پیشه‌وری پیوست.

تا هشت سال بعد برخی از رخدادهای این روز از نو تکرار شده بود. در ۱۳۳۲ تروری و بعد از آن کودتایی رخ داد که بر خلاف کودتای محمدعلی شاه‌ی پیامدش تا سی سال نمایان نبود، اما آن ترور به تکرار ماجرای نزدیک به قتل اتابک منتهی شد. یعنی در چنین روزی به سال ۱۳۳۲ دادستان تهران با تبدیل قرار متهمین قتل افشار طوس موافقت کرد و همه‌شان از زندان آزاد شدند. در همین روز دولت امریکا موافقت خود را با پرداخت مبلغ ۲۳/۴ میلیون دلار بابت کمکهای فنی سالانه‌ی اصل چهار به ایران اعلام کرد. دو سال بعد هم (در ۱۳۳۴) جلال بایار رییس جمهوری ترکیه برای دیداری وارد ایران شد.

لویس کاواگناری و سرداران متحدش

در دوازدهم شهریور سال ۳۰۱ میلادی جمهوری سان مارینو که یکی از کوچکترین کشورهای دنیاست و کهنترین جمهوری هنوز موجود است، در شمال ایتالیا تاسیس شد. در ۲۴۲ هجری خورشیدی سپاهیان بیزانسی در نبرد لالاکون (واقع در شمال آناتولی) بر سپاهیان مهاجم عرب چیره شدند و میخائیل سوم رومی امیر عمر اقطع را در نبرد از پای در آورد. در ۵۶۸ ریچارد شیردل در کلیسای وست مینستر تاجگذاری کرد و در ۶۳۹ سپاهیان مملوک مصر در نبرد عین جالوت شام بر مهاجمان مغول غلبه کردند. هریک از این دو لشکر حدود بیست هزار سرباز داشتند و مغولان کاملاً در این میان کشتار شدند. در ۱۱۶۲ هم جنگهای استقلال آمریکا با امضای عهدنامه‌ی پاریس خاتمه یافت و انگلستان استقلال آمریکا را پذیرفت.

راست: نبرد لالاکون و چپ: نبرد عین جالوت

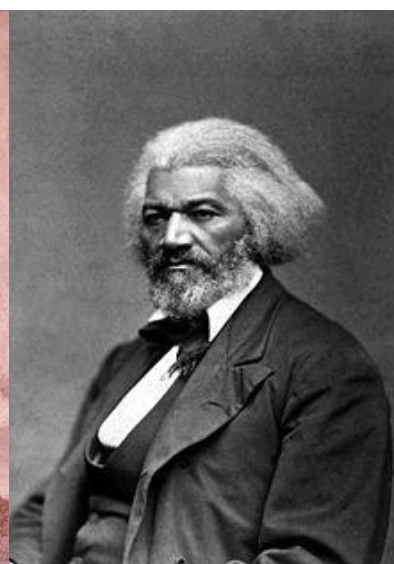
این روز در ضمن با چند رخداد در تاریخ قدرتهای استعماری نیز مصادف بوده است. در ۱۲۱۷ بردهای سیاهپوست به نام فردریک داگلاس از قلمرو اربابش گریخت و بعدتر به سخنگوی جنبش لغو بردگی تبدیل شد. در ۱۲۳۴ سپاهی هفتصد نفره از سربازان ارتش آمریکا به دهکده‌ی سرخپوستان سو حمله کردند و صد زن و مرد و کودک را کشتار کردند. در ۱۳۱۸ چرچیل که وزیر نیروی دریایی بریتانیا بود در آستانه‌ی آغاز جنگ جهانی دوم سوخت کشتی‌ها را از ذغال سنگ به نفت تغییر داد و در نتیجه منابع نفتی ایران زمین در کانون توجه قدرتهای استعماری قرار گرفت. در همین روز به دنبال حمله‌ی آلمان به لهستان، انگلستان و فرانسه و نیوزلند و استرالیا به آلمان اعلام جنگ دادند و خود را متفقین نامیدند. به این ترتیب جنگ دوم جهانی شروع شد. در ۱۳۵۰ هم به دنبال همان سیاست قدیمی انگلستان برای سیطره بر منابع نفتی ایران زمین،

یوگنی آلاباکوف

جان برالیر

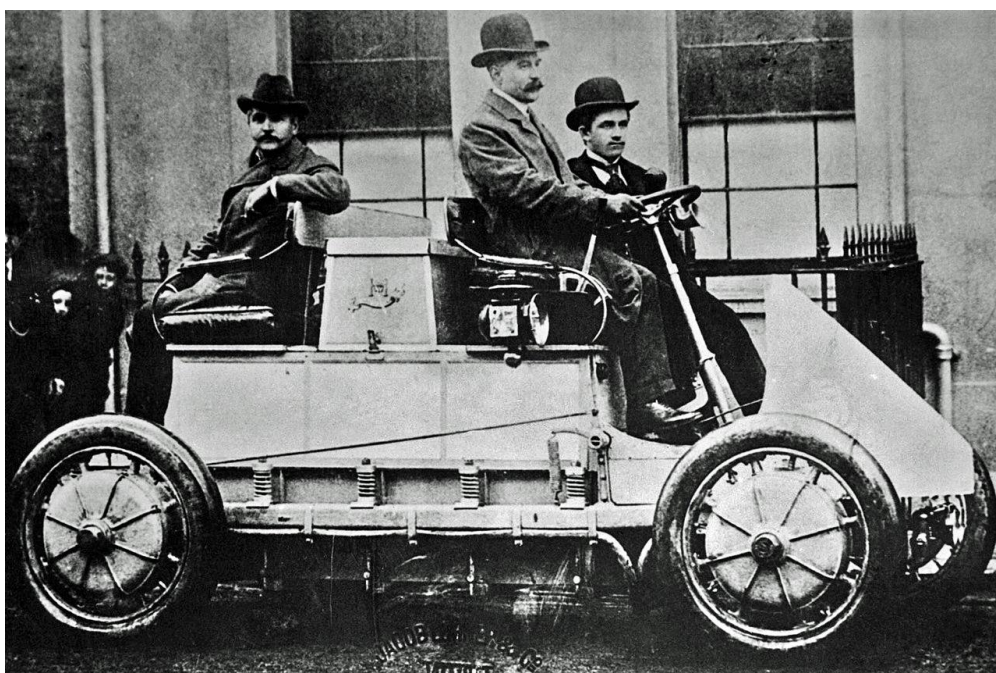

فردریک داگلاس

این روز در تاریخ ورزش هم نقطه‌ی عطفی بوده است. در ۱۲۵۴ اولین دوره بازیهای چوگان که با واسطه‌ی انگلیسی‌ها از ایران زمین به غرب منتقل شده بود، در آرژانتین برگزار شد، در ۱۲۷۴ جان برالیر وقتی ده دلار گرفت تا در مسابقه‌ای برای انجمن ورزشی لاتروب بازی کند، اولین فوتبالیست حرفه‌ای آمریکا شد، در ۱۳۲۹ نینو فارینا اولین قهرمان مسابقات فرمول ۱ شد، و در ۱۳۱۲ یوگنی آلاباکوف نخستین کوهنورد

شوروی شد که بلندترین قله‌ی قلمرو شوروی را فتح کرد. این قله که یکی از کوههای بدخشان است، امروز قله‌ی اسماعیل سامانی نامیده می‌شود، اما کمونیستها مدتی آن را قله‌ی استالین می‌نامیدند و پس از فرو افتادن سلطه‌ی وی آن را قله‌ی کمونیسم نامیدند!

در چنین روزی به سال ۱۲۵۴ فردیناند پورشه مهندس آلمانی-اتریشی و موسس شرکت پورشه زاده شد، و سی سال بعد از تولد او در ۱۲۸۴ فاطمه خانم عصمت الدوله دختر ناصرالدین شاه و زن دوستعلی معیرالممالک درگذشت!

فردیناند پورشه و یکی از نخستین خودروهایش